

Versiune anonimată

Traducere

C-463/19 - 1

Cauza C-463/19

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

18 iunie 2019

Instanța de trimitere:

Conseil de prud'hommes de Metz (Franța)

Data deciziei de trimitere:

15 mai 2019

Reclamant:

Syndicat CFTC du personnel de la Caisse primaire d'assurance maladie de la Moselle

Pârâtă:

Caisse primaire d'assurance maladie de Moselle

[*omissis*]

[*omissis*]

**HOTĂRÂREA din 15 mai 2019
Syndicat CFTC DU PERSONNEL DE LA
CAISSE PRIMAIRE D'ASSURANCE
MALADIE DE LA MOSELLE**

[*omissis*]

57000 METZ

[*omissis*]

RECLAMANT

**CAISSE PRIMAIRE D'ASSURANCE
MALADIE DE MOSELLE**

[*omissis*]

57751 METZ [*omissis*]

[*omissis*]

PÂRÂTĂ

**MISSION NATIONALE DE CONTROLE ET
D'AUDIT DES ORGANISMES DE
SECURITE SOCIALE**

[*omissis*]

54035 NANCY [*omissis*]

care nu s-a prezentat și nu a fost reprezentată,
INTERVENIENTĂ

[COMPLETUL DE JUDECATĂ] [*omissis*]

[*omissis*]

PROCEDURĂ

- Data primirii cererii: 27 decembrie 2017

[*omissis*]

Decizie pronunțată [*omissis*] la 15 mai 2019

[**OR 2**] Prin actul de sesizare din 27/12/2017 [*omissis*], sindicat CFTC de la Caisse Primaire d'Assurance Maladie de la Moselle [Sindicatul CFTC al Casei primare de asigurări de sănătate din Moselle] a chemat în judecată Caisse Primaire d'Assurance Maladie de la Moselle [Casa primară de asigurări de sănătate din Moselle] în fața [Conseil de Prud'hommes de Metz (Tribunalul pentru Litigii de Muncă din Metz)] [*omissis*].

Sindicat CFTC de la Caisse Primaire d'Assurance Maladie de la Moselle solicită Conseil:

[*omissis*]

SĂ DECLARE ȘI SĂ HOTĂRASCĂ că refuzul CPAM din MOSELLE de a acorda domnului CY dreptul la concediu prevăzut la articolul 46 din CCN este discriminatoriu,

OBLIGAREA CPAM din MOSELLE la plata către domnul CY a sumei de 4 661,83 euro cu titlu de despăgubiri,

OBLIGAREA CPAM din Moselle la efectuarea unei actualizări salariale pentru exercițiul fiscal 2016 asemenea salariaților organismului care beneficiază de articolul 46 din CCN.

În măsura în care este necesar, în conformitate cu articolul 267 TFUE,

SĂ ADRESEZE CJUE următoarea întrebare preliminară:

„Directiva 2006/54/CE, interpretată în lumina articolelor 8 și 157 TFUE, a principiilor generale de drept al Uniunii ale egalității de tratament și interzicerii discriminărilor și a articolului 20, a articolului 21 alineatul (1) și a articolului 23 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii, trebuie interpretată în sensul că exclude din domeniul său de aplicare material dispozițiile articolului 46 din Convenția colectivă națională franceză a organismelor de securitate socială, care rezervă angajatele de sex feminin ale organismelor respective care își cresc ele

însele copiii un concediu de trei luni cu jumătate de salariu sau un concediu de o lună și jumătate cu salariu întreg și un concediu fără plată de un an, după concediul de maternitate?”.

[omissis]

OBLIGAREA CPAM din MOSELLE la plata către Sindicat CFTC [a unei despăgubiri procedurale], precum și [omissis] la plata cheltuielilor de judecată.

**Caisse Primaire d'Assurance Maladie de la Moselle răspunde și solicită
Conseil:**

Cu titlu principal:

SĂ DECLARE ȘI SĂ HOTĂRASCĂ că toate cererile formulate împotriva CPAM din MOSELLE de către Sindicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE sunt inadmisibile.

Cu titlu subsidiar:

SĂ DECLARE ȘI SĂ HOTĂRASCĂ că refuzul CPAM din MOSELLE de a acorda domnului CY dreptul la concediul special prevăzut la articolul 46 din Convenția colectivă națională de [OR 3] muncă pentru personalul organismelor de securitate socială nu este nicidecum discriminatoriu.

SĂ RESPINGĂ toate cererile formulate de Sindicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE în numele domnului CY împotriva CPAM din MOSELLE.

SĂ RESPINGĂ cererea formulată de Sindicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE prin care solicită să se adreseze o întrebare preliminară Curții de Justiție a Uniunii Europene.

SĂ RESPINGĂ cererea formulată de Sindicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE [referitoare la despăgubiri procedurale].

OBLIGAREA Sindicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE la plata către CPAM din MOSELLE [a unei despăgubiri procedurale].

OBLIGAREA Sindicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE la plata cheltuielilor de judecată în totalitate.

[omissis]

[omissis] [etape procedurale]

SITUAȚIA DE FAPT, PRETENȚIILE ȘI ARGUMENTELE PĂRȚILOR

Reclamantul arată:

Syndicat CFTC solicită Conseil să statueze că refuzul CPAM din Moselle de a asigura domnului CY beneficiul dispozițiilor articolului 46 din Convenția colectivă națională pentru personalul organismelor de securitate socială care prevede un concediu pentru educarea copilului nu este opozabil, întrucât este discriminatoriu și să oblige CPAM din Moselle să îi asigure acestuia beneficiul dispozițiilor menționate. Sindicatul acționează în temeiul articolului L1134-2 din Codul Muncii, care prevede că:

„Organizațiile sindicale reprezentative la nivel național, la nivel departamental sau al colectivității din departamentele de peste mări, în Saint-Barthélemy și în Saint-Martin, sau în cadrul întreprinderii pot exercita în justiție toate acțiunile rezultate din aplicarea dispozițiilor din capitolul II.

Acestea pot exercita acțiunile respective în favoarea unui candidat la un loc de muncă, la un stagiul sau la o perioadă de formare în cadrul întreprinderii, sau a unui salariat, în condițiile prevăzute la articolul L. 1134-1. Organizația sindicală nu trebuie să justifice un mandat al persoanei interesate. Este suficient ca aceasta să fi fost informată în scris cu privire la respectiva acțiune și să nu se fi opus în termen de cincisprezece zile de la data la care organizația sindicală i-a notificat intenția de a acționa.

Persoana în cauză poate interveni oricând în cadrul acțiunii inițiate de sindicat.”

Domnul CY este salariat al CPAM din Moselle și exercită funcția de controlor prestații categorie angajat sau cadru, nivelul 03S din CCN. El este tatăl unei fetițe [OR 4] care s-a născut la 5 aprilie 2016 și nu a putut beneficia de concediul de educare prevăzut la articolul 46 pentru motivul că acest avantaj ar fi rezervat femeilor.

Cu ocazia cererii de extindere a acestui text la salariații bărbați formulate de Syndicat CFTC, direcția CPAM din Moselle precizează că „aplicarea literală a articolului 46 presupune că concediul convențional în cadrul maternității se acordă numai mamei (termenul „angajată” este la feminin). Prin urmare, tatăl nu poate beneficia de acesta. Articolul menționat nu este discriminatoriu în măsura în care articolul 46 este accesoriu în raport cu articolul 45 care este rezervat exclusiv femeilor. Întrucât un bărbat nu poate beneficia de articolul 45, acesta nu poate beneficia nici de articolul 46”.

Syndicat CFTC declară că acest răspuns se întemeiază pe o interpretare eronată a textelor și caracterizează o discriminare pe motive de sex care este interzisă atât de dreptul Uniunii Europene, cât și de dreptul muncii francez.

Prin urmare, este inexact să se susțină că articolul 46 ar fi accesoriu în raport cu articolul 45.

Articolul 46 nu este legat de o considerație fiziologică, spre deosebire de articolul 45 care se referă la concediu legat de starea de graviditate și de maternitate și care dă dreptul la un concediu de 16 săptămâni, precum concediul legal.

Aplicarea articolului 46 din CCN de către CPAM din Moselle creează o dublă discriminare:

- În privința salariaților:

Întrucât angajații bărbați și femei, tată sau mamă sunt egali în fața obligației de educare a copiilor lor. Prin urmare, angajații CPAM de sex masculin ar trebui să beneficieze de același avantaj (acela de a putea consacra timp suficient educării copilului lor).

- În privința copilului:

Articolul 46 are în vedere copilul legitim sau natural, în timp ce articolul 46bis privește copilul adoptat. Ambele texte tratează însă copilul în mod diferit în funcție de filiație:

Copilul adoptiv va putea beneficia de prezența tatălui sau a mamei sale, în timp ce copilul legitim sau natural nu va putea beneficia de prezența tatălui său.

În cazul în care tatăl este singurul care lucrează în instituție, după cum respectivul copil este sau nu adoptat, doar tatăl copilului adoptat va putea beneficia de concediul pentru educarea acestuia.

Pârâta răspunde:

[omissis]

[omissis] **[OR 5]**

[omissis] [invocarea motivelor de inadmisibilitate de drept intern] Acesta este motivul pentru care s-a solicitat Conseil cu titlu principal să declare toate cererile formulate de Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE ca fiind inadmisibile.

Cu titlu subsidiar, se solicită Conseil să arate că articolul 46, care prevede un concediu de 3 luni cu jumătate de salariu, un concediu de o lună și jumătate cu salariu întreg sau un concediu fără plată de un an și al cărui beneficiu Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE dorește să îl revendice pentru domnul CY, este în mod incontestabil inclus în cadrul dispozițiilor din convenție referitoare la maternitate. Primul paragraf al articolului 46 din Convenția colectivă națională de muncă pentru personalul organismelor de securitate socială face referire în mod expres la concediul prevăzut la articolul anterior din convenția

respectivă, cu alte cuvinte la articolul 45 care prevede, la rândul său, concediul de maternitate legal.

Având în vedere hotărârea pronunțată la data de 21 septembrie 2017 de Chambre Sociale de la Cour de Cassation [Camera Socială a Curții de Casație], este cert că un salariat de sex masculin nu are nicidecum vocația de a invoca beneficiul dispozițiilor articolului 46 din Convenția colectivă națională de muncă pentru personalul organismelor de securitate socială.

Pe de altă parte, s-a dovedit că ansamblul considerațiilor formulate de Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE în ceea ce privește o pretinsă discriminare care ar fi efectuată pe baza filiației copilului, după cum acesta ar fi un copil natural sau un copil adoptat, este total inoperantă în raport cu un anumit litigiu, întrucât instanța de trimitere este sesizată numai cu privire la o discriminare despre care se pretinde a fi efectuată între salariați de sex feminin și masculin, în ceea ce privește aplicarea articolului 46 din Convenția colectivă națională de muncă pentru personalul organismelor de securitate socială, iar nu cu privire la o discriminare care ar fi efectuată în detrimentul unui copil în raport cu filiația sa, în ceea ce privește, de această dată, aplicarea articolelor 46 și 46bis din convenția menționată.

În ceea ce privește întrebarea preliminară, Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE nu urmărește nicidecum să obțină o oarecare interpretare a directivei europene menționate mai sus, ai cărei termeni sunt, de altfel, perfect clari, ci, pur și simplu, să obțină o invalidare supranațională a dispozițiilor articolului 46 din Convenția colectivă națională de muncă pentru personalul organismelor de securitate socială, astfel cum au fost aplicate de Chambre Sociale de la Cour de Cassation, în raport cu principiile generale de drept al Uniunii Europene ale egalității de tratament și interzicerii discriminărilor.

Or, CJUE a avut ocazia să amintească în mai multe rânduri că nu este competentă să verifice compatibilitatea sau conformitatea dreptului național, inclusiv a jurisprudenței statelor membre, cu dreptul Uniunii Europene. De asemenea, CJUE nu este competentă nici să interpreteze dreptul național și a reamintit că instanței naționale îi revine sarcina de a interpreta dreptul național în lumina dreptului Uniunii Europene.

Astfel, Conseil nu poate admite cererea formulată, cu titlu interlocutoriu, de Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE, prin care se solicită să se adeseze CJUE o întrebare preliminară. **[OR 6]**

CU PRIVIRE LA ACEST ASPECT, CONSEIL:

Având în vedere dosarul procedurii, înscrisurile și anexele părților depuse în mod legal în cadrul dezbaterilor, Având în vedere cererea de sesizare a reclamantului din data de 21/12/2017,

Având în vedere concluziile sindicat CFTC du personnel de la Caisse Primaire d'Assurance Maladie de la Moselle din 18/06/2018 [omissis], Având în vedere concluziile Caisse Primaire d'Assurance Maladie de la Moselle din 08/10/2018, [omissis]

La care se face trimitere pentru o mai amplă expunere a faptelor și a motivelor în temeiul dispozițiilor articolului 455 din Codul de procedură civilă.

Cu privire la admisibilitate

[omissis]

[omissis] [aprecierea admisibilității]

În consecință, Conseil declară că procedura respectă dispozițiile articolului L. 1134-2 din Codul muncii și declară admisibilă cererea introductivă formulată de sindicat CFTC du personnel de la Caisse Primaire d'Assurance Maladie de la Moselle.

Cu privire la întrebarea preliminară

Având în vedere decizia Cour de cassation [Curtea de Casație] din 21 septembrie 2017, care, printr-o hotărâre de „principiu”, arată că concediul prevăzut la articolul 46 din convenția colectivă „are drept obiect acordarea unui concediu suplimentar de maternitate”.

Având în vedere dispozițiile articolului 2 și ale articolului 3 alineatul (2) din Tratatul (de instituire a Comunității Europene) și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene potrivit căreia egalitatea dintre bărbați și femei constituie o „misiune” și un obiectiv al Comunității cu obligația pozitivă a promovării în toate acțiunile sale. [OR 7]

Având în vedere articolele 21 și 23 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene care interzic, de asemenea, orice discriminare pe motive de sex și consacră dreptul la egalitate de tratament între bărbați și femei în toate domeniile, inclusiv în ceea ce privește încadrarea în muncă, ocuparea forței de muncă și remunerarea.

Având în vedere articolul 267 TFUE, care prevede că „Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă să se pronunțe, cu titlu preliminar, cu privire la:

- interpretarea tratatelor;
- validitatea și interpretarea actelor adoptate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii;

În cazul în care o asemenea chestiune se invocă în fața unei instanțe dintr-un stat membru, această instanță poate, în cazul în care apreciază că o decizie în această

privință îi este necesară pentru a pronunța o hotărâre, să ceară Curții să se pronunțe cu privire la această chestiune.”

Având în vedere dezbaterile și înscrisurile prezentate,

Instanța de trimitere hotărăște, cu titlu interlocutoriu, să adreseze CJUE următoarea întrebare:

„Directiva 2006/54/CE, interpretată în lumina articolelor 8 și 157 TFUE, a principiilor generale de drept al Uniunii ale egalității de tratament și interzicerii discriminărilor și a articolului 20, a articolului 21 alineatul (1) și a articolului 23 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii, trebuie interpretată în sensul că exclude din domeniul său de aplicare material dispozițiile articolului 46 din Convenția colectivă națională franceză a organismelor de securitate socială, care rezervă angajatelor de sex feminin ale organismelor respective care își cresc ele însele copiii un concediu de trei luni cu jumătate de salariu sau un concediu de o lună și jumătate cu salariu întreg și un concediu fără plată de un an, după concediul de maternitate?”

În consecință, Consiliul suspendă pronunțarea cu privire la cererile prezentate pe fond de către sindicat CFTC du personnel de la Caisse primaire d'assurance maladie.

PENTRU ACESTE MOTIVE

Completul de judecată din cadrul Consiliului des Prud'hommes de Metz, Secția Activități diverse, statuând în ședință publică, în contradictoriu și cu titlu interlocutoriu, în urma deliberării conform legii,

DECLARĂ cererea formulată de sindicat CFTC du personnel de la Caisse Primaire d'Assurance Maladie de la Moselle admisibilă,

ADMITE cererea formulată de sindicat CFTC du personnel de la Caisse Primaire d'Assurance Maladie de la Moselle cu privire la întrebarea preliminară, **[OR 8]**

Având în vedere articolul 267 TFUE,

SESIZEAZĂ Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu următoarea întrebare:

„Directiva 2006/54/CE, interpretată în lumina articolelor 8 și 157 TFUE, a principiilor generale de drept al Uniunii ale egalității de tratament și interzicerii discriminărilor și a articolului 20, a articolului 21 alineatul (1) și a articolului 23 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii, trebuie interpretată în sensul că exclude din domeniul său de aplicare material dispozițiile articolului 46 din Convenția colectivă națională franceză a organismelor de securitate socială, care rezervă angajatelor de sex feminin ale organismelor respective care își cresc ele însele copiii un concediu de trei

luni cu jumătate de salariu sau un concediu de o lună și jumătate cu salariu întreg și un concediu fără plată de un an, după concediul de maternitate?”

În consecință,

SUSPENDĂ pronunțarea cu privire la cererile pe fond în așteptarea deciziei Curții de Justiție a Uniunii Europene,

DECLARĂ că procesul va continua la inițiativa părților în urma pronunțării hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene,

[omissis]

DOCUMENT DE LUCRU